

اھنگ دیکر

مجموعه شعر:

منوچهر آتشی: محل اقامات:

- سلاط = ۲۰۰ انسانخا

چاپ = خانه نشر حبیب اللہ

شماره تلفن چاپ: ۳۳۵۵۰۱

ناشر: بنی چهارراه محله المکمل - تلفن ۴۴۷۸

قطع: رقعی

۱۹۵۱ - چاپ ده

ادیبان
فارسی

۱۳

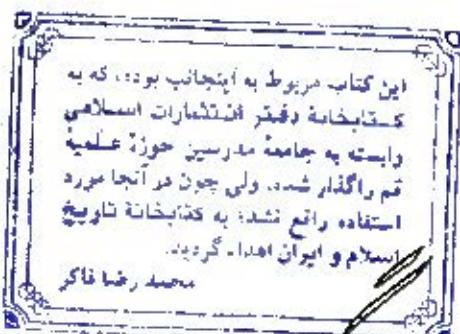
۳

۲۳

آهنگ دیگر

منوچهر آتشی

آهون د دیر

نشرات نیل

حق چاپ محفوظ

چاپ این کتاب در مرداد ماه هزار و سیصد و چهل و نه
هجری خورشیدی به پایان رسید

آهندگ دیگر

شعرم سرود پاک مرغان چهن نیست
تا بشکند از لای زنبق‌های شاداب
یا بشکند چون ساقدهای سبز و سیراب
یا چون پر فواره ریزد روی گلها

خوشخوان باع شعر من زاغ غریب است
– نفرینی شعر خداوندان گفتار –
فواره گلهای من مار است و هر صبح
گلبرگها را می‌کند از زهر سرشار

من راندگان بارگاه شاعران را
در کلبه چوین شurm می‌پذیرم
اساند می‌پردازم از جسد
– این کوتوال قلعه بی برج و بارو –
از کولیان خانه بردوش کالاغان
گاهی که توفان می‌درد پرهایشان را

از خاک می‌گوییم سخن ، از خار بدنام
– با نیش‌های طعنده در جانش شکسته –
از زرد می‌گوییم سخن ، این رنگ مطرود
از گرگ ، این آزاده از بند رسته

من دیوهای را می‌ستایم
 از خوان رنگین سلیمان می‌گریزم
 من باده می‌نوشم به محراب معابد
 من با خدايان می‌ستیزم

من از بهار دیگران غمگین و از پائیزان شاد
 من با خدای دیگران درجنگ و با شیطانشان دوست
 من یار آنام که زیر آسمان کس یارشان نیست.

حافظ نیم تا با سرود جاودانم
 خوانند یا رقصند ترکان سمرقد
 ابن یمینم پنجه زن در چشم اختر
 مسعود سعدم ، روزنی را آرزومند

من آدمم تا بگذرم چون قصای تلخ
 در خاطر هیچ آدمیزادی نمایم
 اینجا نیم تا جای کس را تنگ سازم

یا چون خداوندان بی‌همتای گفتار
بی‌مایگان را از ره تاریخ رانم

سعدی بماناد
کز شعله نام بلندش نامها سوخت
من میروم تا شاخه دیگر بروید
هستی مرا این بخشش مردانه آموخت

ای نخل‌های سوخته در ریگزاران
حسرت میندوزید از دشنام هر باد
زیرا اگر درشعر حافظ گل نکردید
شعر من ، این ویرانه ، پرچین شما باد

ای جغدها ، ای زاغ‌ها غمگین مباشد
زیرا اگر دشنام زیبائی شما را رانده از باغ
و آوازان شوم است درشعر خدايان
من قصد پرداز نفس‌های سیاهم
فرخنده می‌دانم سرود تلختان را

من آمدم تا بگذرم ، آری چنین باد !
سعدي نيم تا بال بگشایم برآفاق
مسعود سعدم «تنگ میدان» و زمین گیر
انعام من کند است و زنجیر است و شادق .

خنجرها، بوسه‌ها و پیمانها

اسب سفید وحشی
بر آخر رایستاده گرانسر
اندیشناک سینهٔ مغلوك دشته است
اندوهناک قلعهٔ خورشید سوخته است

با سرغورش ، اما دل با دریغ ، ریش
عطر قصیل تازه نمی‌گیردش به خویش

اسب سفید وحشی ، سیلاپ دردها ،
بسیار از فراز کد غلطیده در نشیب
رم داده پرشکوه گوزنان
بسیار در نشیب که بگستتند از فراز
تا رانده پرغور پلنگان

اسب سفید وحشی بانعل نقره‌وار
بس قصدها نوشته به طومار جاده‌ها
بس دختران ربووده ز درگاه غرفه‌ها

خورشید بارها بدگذرگاه گرم خویش ،
از اوچ قله ، برکفل او غروب کرد
مہتاب بارها بدسر اشیب جلگدها
برگدن سطبرش پیچید شال زرد

که‌سار بارها به سحرگاه پر نسیم
بیدار شد زهلهله سم او ز خواب

اسب سفید وحشی اینک گستته یال
بر آخرور ایستاده غضبنان
سم می‌زند به خاک
گنجشکهای گرسنه از پیش پای او
پرواز می‌کنند
یاد عنان گسیختگیهاش
در قلعدهای سوخته ره باز می‌کنند

اسب سفید سرکش
بر صاحب نشسته گشوده است یال خشم
جویای عزم گمشده اوست
می‌برسدش ز ولوله صحندهای گرم
می‌سوزدش به طعنهٔ خوشیدهای شرم

با صاحب شکسته دل اما نمانده هیچ
نه ترکش و نه خفتان ، شمشیر ، مرده است
خنجر شکسته در تن دیوار
عزم سترگ مرد بیابان فسرده است :

« اسب سفید وحشی ! مشکن مرا چنین
بر من همگیر خنجر خونین چشم خویش
آتش هزن به ریشه خشم سیاه من
بگذار تا بخوابد در خواب سرخ خویش
گرگ غرور گرسنه من

اسب سفید وحشی !
دشمن کشیده خنجر مسموم نیشخند
دشمن نهقتد کینه به پیمان آشتی
آلوده زهر با شکر بوسدهای مپر
دشمن کمان گرفتده بـ پیکان سکیدها

اسب سفید وحشی !

من با چگونه عزمی پرخاشگر شوم
من با کدام مرد در آیم میان گرد
من بر کدام تیغ ، سپر سایبان کنم
من در کدام میدان جولان دهم ترا

اسب سفید وحشی ! شمشیر مرده است
حالی شده است سنگر زینهای آهنین
هر دوست کو فشارد دست مرا بدمهر
مار فریب دارد پنهان در آستین

اسب سفید وحشی !

در قلعه‌ها شکفته گل جامهای سرخ
بر پنجه‌ها شکفته گل سکدهای سیم
فولاد قلبها زده ز نگار
پیچیده دور بازوی مردان طلسم بیم

اسب سفید وحشی !

در بیشه زار چشمم جویای چیستی ؟
آنجا غبار نیست گلی رسته در سراب
آنجا پلنگ نیست زنی خفته در سرشک
آنجا حصار نیست غمی بسته راه خواب

اسب سفید وحشی !

آن تیغهای میوه اشان قلبهای گرم
دیگر فرست خواهد از آستین من
آن دختران پیکرشان ماده آهوان
دیگر ندید خواهی بر ترک زین من

اسب سفید وحشی !

خوش باش با قصیل تر خویش
با یاد مادیانی بور و گسسته یال
شیهد بکش ، همیچ ز تشویش

اسب سفید وحشی !
 بگذار در طویلهٔ پندار سرد خویش
 سر با بخور گند هوس‌ها بیاکنم
 نیرو نمانده تا که فرو ریز مت به کوه
 سینه نمانده تا که خروشی پیا کنم
 اسب سفید وحشی !
 خوش باش، با قصیل تر خویش ! »

اسب سفید وحشی اما گستته يال
 اندیشناک قلعهٔ مهتاب سوخته است
 گنجشکهای گرسنه از گرد آخورش
 پرواز کرده‌اند
 یاد عنان گسیختگیهاش
 در قلعه‌های سوخته ره باز کرده‌اند.

مرغ آتش

خاکستر آشیان و نفس نور
زرینه بیضدهاش در آغوش
بر تپای بساحل شبها
اندیشناک ، داده به ره گوش ،

جوید ز هر نسیم کریزان
عطر غبار قافله‌ای دور
تا در خموش تپه پیچد
جوی لطیف هلپلای دور

تا سایدهای خفته بجنیند
با جذبه ترانه مهتاب
تا بوتدها ز ریشه برآیند
مسحور رقص شعله بیتاب

تا کولیان خسته بینند
افسار استران تکاپو
با دشت و چشمہ گوید بدرود
در باغ شعله سینه آهو

تا خستگان تشنده بینند
چشمان سایه گسترشان را

و او با چراغ شعله بکاود
رؤیای دورمنظرشان را

با هر نفس که می کشد از شوق
پرواز می کند ز دلش نور:
« ای کاش دست رهگذری لنگ
ای کاش پای رهگذری کور

من مرغ آتشم همه پرواز
اینک نشسته ام همه اندوه
چشمم فسرد زین ره متروک
جانم فسرد زین شب مکروه

زین سرداخانه قلبم خشکید
زین خواب یاوه بالم فرسود
آن دود قصدها که سرودم

اشکی ز هیچ چشمی نگشود

افسانه طلائیم افسوس !
با خواب هیچ بوته نیامیخت
بس غنچه جرقد فشاندم
در گوش هیچ ساقه نیاویخت

در پای من در نگ نیاورد
هر سایه ، خوفناک و نهان ، رفت
بر من اگر گمانی چرخید
چونان پرنده ، بال فشان رفت

جشمان گرگ گرسندای بود
بر من اگر فروغی تابید
فریاد برگ سوختدای بود
در من اگر سرودی پیچید.

آهنگ گرم سم ستوران
قلبم اگر شنید تکان خورد
بنشست در افق چو غباری
نمید گشت چشم و افسرد

بادی ز کشت دور نیامد
تا دامنش بگیرد آهم
تا دشتها بسوزد با او
تا بشکند جهان سیاهم

پای مرا امیدی اگر خست
سرشار کینه کرد سرم را
بارانی از افق ندرخشد
تا بستر غبار پرم را

نفرین بدنهن لال کیومرث
چو پان سایدهای هر اسان

نفرین بددست وحشی هوشنهگ
نفرین به سنگ و افعی و انسان

هان بی خرد خدای هوس باز
هر لحظه دات شکنجه فرون باد !
زاغت گرسند باد و گرسند !
در سینه دات جگر همه خون باد ! «

با مرغ آتش است هم اندوه
تپه ، نشسته در شب بیمار
پای هزار ریشد در او سست
چشم هزار غنچه بر او ، خار

چون فکر مرغ خسته آتش
شب دیر صبح و دور ترا ند
کهنسار تیره ، عفریتی پیر
خوابیده ، سر نهاده بد شاند

با اشک هرجرقه طراود
پرهای سست یاد بدهرسو
از کام مرغ آتش جوشد
افسانهای شگفتتر از او :

« از ژرف چشم زندگی کور
از قلب سرد یاک شب بیرنگ
منقار وردی برمن لغزید
پر پر زدم ز بیضه یاک سنگ

افسانهای سرودم زرین
از دردها گذشتم پرشور
بس داندها فشاندم در خاک
تا ساقدها بروید از نور

در چشم‌های کور و گرانخواب
پرهای گرم شعله کشاندم

با ضربه‌های روشن منقار
در قلب‌ها ستاره فشاند

تا کورمال دستان ره جست
تا پوییدنالک پاها جان یافت
تا چشم‌ها ز شادی گردید
تا گوندها ز شرم و هوس تافت

بس جو جگان ، طلائی و نوبال
پرواز دادم از همه آفاق
- این اختران هم‌همه انگیز
این ماهتاب تشنۀ مشتاق

چون دوره‌گرد چنگی پیری
خواندم سرود خویش بدهر گوش
بردم خروس خویش به هر شهر
کز هر خموش هم‌همد زد جوش

بر قله‌ها نشستم غمناک
بر صخردها کشیدم انگشت
تا لعل نطفه بست بدھر سنگ
تا سنگی با فسانه در آغازت

مزدا شدم به گونه آتش
دانش شدم بدینه زردشت
تا سایدهای جادو را راند
تا جادوان سرکش را کشت

دوزخ شدم بدخویش که دلها
در سینه‌های تیره بتابند
تیره شدم که پاک خیالان
در روشنای خویش بخوابند

چون سرگذشت سلسله خاک
ما ندم بدباد سینه بد سینه

در چشم زن سرشک تمنا
در مشت مرد خنجر کینه

من مرغ شعله بودام آری
بیدار چشم دره و دریا
شاید به چاه تیره نیقتند
آوارگان خسته سودا

در انتهای این سفر شوم
دیگر مرا نمانده تواني
زان باع شعله های گلانگیز
در سیندام نمانده نشانی

سرد و خموش و تیره اجاقی است
افسانه ای که ماند از من
گر بگزند نسیمی روزی
خاکستری فشاند از من

اینک مرا بدخلوت این شب
بر لحظدهای مرده نمازی است
با ورد سحرخیز تپش‌ها
در رهگذار باد نیازی است :

بادی اگر مدد کند از مهر
بخشد بدکشتی خشکم راهی
یا لاندام برآرد از جای
وندازدم بدان گیاهی

با آخرین جرقه که مانده است
خواهم که شعله‌ای بفروزم
تا گر شبی « تو » بگذری اینجا
پای ترا به خیره بسوزم »

دشت انتظار

با تپدهای سوخته اش ، با نرستدها
با موج ماسه های برشت ده
با سینه اش گذرگه اسبان بادها
دشت فریب خورده هر ابر

دامن گرفته بخشش هر باد هرزه را
- جز خار و خس اگرچه نباشد -
تن داده قحط سالی جاوید را
بیچاره مانده زیر نفس‌های آفتاب

پیغمبر دروغی هر فصل را
با سوره‌های باطل شبها و روزها
بیعت نموده با همد ایمان
دروازه اجابت
تا بازگرددش به گل افshan باع سبز
دستان کتاب کرده دعائی غریب را

در بادخیز خاطره‌اش بر گهای سبز
هریک پرندای است پیام آور بهار
در چشم‌سار پاک خیالش
لغزیده سایه‌های گریزان آهوان
در پای سنگ خواهش پیرش
گلهای سرخرنگ شکننهست
پوشیده آسمانش با ابرهای خیس

پرواز شادمانه مرغان شاد بال
پایان تشنگی را فریاد می‌کند
برزیگر زمستان
صحرای لخت سوختداش را
آباد می‌کند.

تا دور ، با تبلور باران نمای خویش
پرهای ریز مورچگان موج می‌زنند

رؤیای دشت پرشده از هرچه بودنیست :
از برگریز پائیز ، آوای زاغها
از بازوان قهوهای و لخت باغها
از بارش پیاپی و گلناک شیخها
از داندها که در ترب رویش نفس زنان
آوار خاک از سرشاران می‌رود کنار
روبادوار ، گرم تماشا ، نشستداند
جنجال سارها بر شاخه چنار

در شیب تپدهایش جاپای آهوان
تا چشمدار گمشده دارد اشاردها
در آسمان شامش ، پاک و زلال و ژرف ،
جوشند چشمدهای نرم ستارهها

تا ساحل افقها
دریایی برگ در تاب و تاب است
هر گوشداش درختان
چون کومدهای غرق در آب است

رؤیایی دشت رنگ گرفته ز هر فریب
پندار دشت پر شده از باعهای سبز
اما ، گراز هر باد از پشت تپدها
با زخم سم و دندان
پر می کند بد خشم ، گل شاد هر امید
شاهین تشنگی
می افشد گلوی پرستوی هر نوید
هر سنگ نامید

دل کنده از نوازش انگشت ساقها
سرهشته روی پهلوی خود غرق بیت و خشم

صحرا گشوده تا هم‌جا چشم انتظار
می‌سازد از تبلور پندارها سراب
پایان هر خیالش اما جهنمی است
بیچاره مانده زیر نفس‌های آفتاب

نه چشم‌های که صبح‌دم، آواره گرد و شاد
وصفحش کند بدنبمۀ صحرانورد خویش
نه بازگ نای چوپان
غمگین کند هوای غروبش را
ز آواز درد خویش

نه گله‌ای که پای کشان و نفس زنان
سنگین کند سکوت شبش را ز گرد خویش
نه زنگ کاروان گرا ابیار خستدای
کر خواب خوش رماند آهی خفته را

- غافل ز مرگ خویش -

.....

مطرود و دل گرفته همان دشت تشنده است
در خاطرات وحشی خود مانده غرق خواب
هر باد می درد ز تن ش پاره ای، چو مرگ
بیچاره زیر نفس های آفتاب

سیرت حسرت

وحشت شکفتد در گل هر فانوس
چون چشم مرگ دیده بیماران
دیگر دلم گرفت از این دریا
دیگر دلم گرفت از این توفان

ای اشک شعر در نگهیم بنشین
شب را پر از ستاره رنگین کن
پرواز رنگهای را کانون باش
وین تیره را بدینرنگ آذین کن

ای جادوی شراب ، مرا بشکن
برپشت است و سوسدام بنشان
از پیچ و تاب گردنهای بگذر
در دشتهای خواب غبارافشان

□

در این گروه با شب خود خرسند
با ننگ زنده بودن خود دلبند
یک شب اگر تلاطم موجی بود
از هول جان گرفته دگل را بند

تنها منم گرفتدم دل از هستی
تنها منم رها شده در پندار
رنجیده از جوانی جانفرسا
دل بسته در گذشته بی آزار

در دشت پر تلاطم رؤیاها
 از دام شهر پای خیال آزاد
 تنها منم افق را کاوم گرم
 تنها منم بدصیرا سایم بال
 تنها منم کد اکنون ، آسان یاب
 بشکستدام حصار سطبر عمر
 بپشردام سمند زمان را یال

پا در نشیب جاده عمر اینک
 بر دشت‌های تاقنه می‌پویم
 از روزهای شب زده می‌پرسم
 خورشیدهای گمشده می‌جویم

هر خار بن شتاب مرا جویا
 هر تخته سنگ پای مرا پرسان :
 « ای بازگشته از شب ساحل‌ها
 ای دل بریده از گل هروارید
 گل‌های مرده را چه صفا شبنم !
 دشت چریده را چد وفا باران !

آن کشتهای ز توفان افسرده است
چون باغ یادهای تو پژمرده است
دراین ره فرامش مفشاں گرد
ای دل شکسته سنگ مبر بر گرد ! «

اما مرا شتاب حکایت‌هاست
غوغای کودکی شده در من راست

هر تپه پرده دار جهانی رنگ
هر سنگ حایلی بد بهشتی راز
وانک ! خوشابدحال دلم آنک
از دور طرح دهکده‌ها پیداست

آ بشخور پر نده چشمانم
در پای آن حصار گل آذین است
« هان ! اسب پیرخاطره ، بشکن سم
 بشکن ، که بار وسوسه سنگین است »

چون گرددباد اسب سیاهم را
هی هی کنم بد سینه گندمزار
سر می کشم بد کوچه بی عابر
چشم آشنا بد سنگ و در و دیوار

در خیرگی و خستدلی پیجم
با این گمان، که درها بگشايند
با این گمان که سکهها برخizند
با این گمان که ياران از هرسو
شماش گوی و هلبهه گر آيند.

اما نفس چو تازه کنم ، ناگاه
آن جلودهای خواب نمای پاک
در چرخشی غمانگیز افسایند.

در بیت نامیدی من خند
از کوچدهای بی گذر نده ، باد
هر آسیاب غرق سکون : افسوس !
هر کومه باز کرده دهان : ای داد !

اشکم به سنگ گونه فرو لغزد
خمیازدام بدستینه کشد اندوه
پرهای اشک بشکنم از مژگان
هر غ نفس رها کنم اندر کوه

تابوت سینه بشکنم از فریاد :
« این است آن ز هلله مالامال ؟ »
ده نیز عقده واکند از روزن :
« این است آن کبوتر سیمین بال ؟ »

از چشم‌های روزنه گنجشکان
چون داندهای اشک فرو لغزد
بعض گره گسیخته من نیز
از روزن سیاه گلو لغزد :

« این است آن بپشت‌که می‌جستم ؟
این بقعه خرابه گردآورد ؟ »

زرينه گاهواره من اينجاست ؟
ديرينه زادگاه من اينجا بود ؟

گر اين سياه سوخته دل آن است
آن شورها و هلهلههايش کو ؟
ناقوس اشتراوش خاموش است
غوغای درهم گلههايش کو ؟

اينك سپيده می زند از کهسار
کو باانگ شب شکاف خروسانش ؟
آن باغبان کوخ نشين سوخ
و آواز گرم قمری قليانش ؟

کو اسبهای چوبی ما ، ای واي
همبازيان هرزه کجا رفند ؟
فریادشان بدکوچه نمی پیچد
آخرکسی نگفت چرا رفند ؟

شب شیر گوسفند سفیدش را
دیگر به دیگ کوه نمی‌دوشد
آواز کبک در دل کوهستان
چون چشمدهای پاک نمی‌جوشد

آن روز ، آفتاب طلا می‌ریخت
بر سینهٔ بر هندهٔ این صحراء
و آن اسبهای وحشی سنگین گام
می‌کوفتند سینهٔ خرمن‌ها

امروز جز سکوت و سیاهی نیست
دامن گشوده بر سر این ویران
توفنده گردباد هراسانی است
تنها سوار خستهٔ این میدان

آن روز عارفان پرستوها
پیغمبر بهار و خزان بودند

از بقعدهای کهنه ، کبوترها
تا کشت‌های دور روان بودند

آن روز من کبوتر ده بودم
از جویبار نغمه‌گرش سیراب
امروز جند نوحه‌گری هستم
گسترده بال غمزده برگوراب «

در بہت ناامیدی من چرخد
گردونه باذدۀ پندار
با پای زخم خورده ز خار و مار
بازآمدم به ساحل سرد خوف
تا بشنوم فسانه بو تیمار

شکست

سر ، دوار دردهای کهنه یافت
سر ، غبار کیندهای سرد
اسب بادها رمید
سینهٔ ستاردها شکست

سینه از بخور یأس تیره شد
هول با تبر گشود قلعه سیاه سر
بردگان پیر یادها گریختند
قلعه شد تهی ز آفتاب
قلعه شد تهی ز سرگذشت
پر شد از سوارگان سایدهای منتظر.

جاده تا حصار سربی افق
از غبار چاوشان مردها پر است
قلعه را گرفته لرزه هراس
از خروش فاتحان مست
پای هرستون نه رقص شعله هاست
شاندهای پهن مردهای کینه بسته است

کعبه‌ها

در سکوت جاری شب
بر نگاه دور سوی خوابیز اختران
هر درختی التیجائی است
هر درختی را نیازی ، هر درختی را دعائی است
داده تاب از کف ، کشیده تن به بوی صبح

با زمین دردی ، شکیبی ، با زمین تابی ، تلاشی است
مانده زیر سینه شب می‌کشد خود را بد سوی صبح

زیر شلاق سواری ساكت و کم گوی
با نمد پیچیده سم اسب سنگین تاز
در سکوت گرم شب ارواح رؤیاها گریزانند
کاروانشان گیج و سر در گم ، سراپا هول
برددوار و محو و درهم پیچ
ساكت و از سرنوشت خویش نا آگاه
چاوشیشان اشک ، مقصد راه
چون شناور بادهای شب شتا باند

تا خزد کی زیر درد پایشان ابریشم خورشید
تا ، کجاشان رم دهد خورشید
در کدامین کوهپایه بشکفده در چشمشان ناگه سبوی صبح.

در سکوت جاری شب می‌دود هر چیز :
زیر شلاق نهان ارواح سرگردان رؤیاها ،

زائرن تشنء دلها

خستد ، با پاي تپشها ، كعبدهاشان مرگ

بانگ خاموش درختان بر اجاق خالي ريشد
آتش گلهایشان بي هايهوی پايكوبان زير دیگ خالي شب سرد

قصه تلخ دروغ آغاز
بد دروغ تلخ انجامش
نامي ، آوازش بلند از هرمنار خوف
راهي غار فراموشی فرجامش .

ميرود هرچيز ، آري :
در ميان غلغل پندار
کوليان تيره رنگين لباس لحظهها از سرزمين تن
لحظهها تا موzedهای گردناك قرن
و ز همه خيز نده تر درسايد سار هول
جانب رنگين کمان گرم چشم تو
خار در پا طفل چشم من .

انسان و جاده‌ها

به بیرام چاکوتاهی

در سفر زاده شدم
در کوچ طایفه خزان زده آدمها
در بعض عاطقه‌های وحشی و تاریک
و در آن زمان که سایدهای پرخاشجوی مردان ستیزه‌گر

برنجوای مبهم دردها
و جنبش پنهان دشمنی آهنگ سایدها
تجهیز می‌شد
و اندیشه لرزان زنان
در پشت عزم سترک مردان پناه می‌جست

من در رؤیای بی‌رنگم
زنبور طلائی ستاره‌ای را دنبال می‌کردم
و ابرهای مرطوب
از نسیم سرد مهتاب پراکنده می‌شد

من در سفر زاده شدم
و چشمم
سرشار از دشتهای رنگین و سیراب
بهسوی سرزمین‌های آفتابی و تازه
که چون احساس‌هائی تازه
از پشت افق‌ها بر می‌خاست
با جستجوئی پرتکاپو فرسوده می‌شد.

در تابش گلگون و درخشنان خورشید
تیغ رنگها برپشته‌ها فرود می‌آمد
و در سایهٔ تشنۀ خاربوته‌ها
دسته‌های گوسفندان در هم فرورفتند بودند

من در سفر زاده شدم
و با نفرین معصوم گردیدام
حصار غبار ستوران
از پیش سنگستان پرشقا یق فرو می‌ریخت
و در غنچه‌های درشت و قره‌ز
– چون شبنمی سبک –
از آندیشه‌های معطر رنگین می‌شدم

در سر بالائی چرمین
زمانی که زائران ، چاوش خواهان ، با ایمانی شکرف
به سوی گنبد فیروزگون ، کشیده می‌شدند
و هر اس پرستش
دل‌های مضری بشان را می‌لرزاند

و نشیب سائیده ، با دواری خیال‌انگیز
به دره پر تلاطم از سیالاب گل فرو می‌ریخت
گنبد بزرگ ، با پنجه‌های زرینش برایم دست تکان می‌داد
و کبوتران سربین بالش را بپرواز درآورد.

در سفر زاده شدم
در سفر ذیستم
بارها

کوره راه باریاک آسیا بها و پرچین پرخار نخلستانها را در پیمودم
و در شکفت می‌شدم زمانی که می‌دیدم
سواران چابک

و گروه بی‌شمار زنان در لباس‌های رنگین ،
چون درختان پرمیوه و شکوفه ،
از دهکده دور دست عروس می‌آوردند

کل می‌زدند
ترانه می‌خوانندند
و اسب‌های سطبر
چونان صخره‌ای مرمر
در زیر ران جوانان به جنبش درمی‌آمد.

و اندوهگین می‌شدم زمانیکه می‌دیدم :
 مادری بر تل تیره کنار کومه ،
 نگاهش در انحنای جاده‌ای که میان درختان گز دوردست گم شده بود ،
 الهام غریبی را باور می‌کرد
 حادثه شومی را از فریاد بی‌طنین گزها و فرار رودخانه می‌شنید
 و در کومه‌ای دیگر
 زنبی لالائی می‌خواند و گهواره‌ای خالی را تکان می‌داد .

در سفر زیستم
 و هنگامی که جاده سفید
 چون ماری پرقوت ، بدسوی قله‌های سفالین بر می‌خاست
 و قافله را چون طوماری
 در انحنای گردنده‌های مخفوف در می‌پیچید و بر جلگدهای تاریک
 سرازیر می‌شد

زندگی را می‌دیدم
 که بر پشته‌های کبود در چنبش است
 و در کوهساری دیگر ،

گردندهای بلند
قاولدها را تکرار می‌کردند.

من سفر کردم ، من سفر بودم
در عبور دردها ، خندهها و پرسش‌ها
در گذرگاه پندارها و الهام
و زمانیکه بدا ندیشدای سنگین شدم
و بد ژرفنای خویش نگریستم ،
دیدم که خود گذرگاه دردها ، پرسش‌ها و قاولدها در دامنهای تاریک
ونایمن هستم
و لحظهایم برداشت‌های تاریک گسترشده است

من در سفر بودم
از آن هنگام که آریا
از کوهستانهای کبود
از مشعل پر؛ لاطم زرتشت
به سوی دامنهای جلگه‌ها و بدسوی دشت‌های زرین سرازیر شد.

از آن هنگام که سفر در نبض زمین تپیدن گرفت
و از آن هنگام که سفر زندگی آغاز شد.

من در سفر زیستدم
من با سفر زاده شده‌ام
شگفتا ! که اینک توافقی نامیمون پس از سفری مقدس
مرا فرسوده کرده است
من دلبسته شده‌ام
دلبسته باعی زرین در سرزمینی دور
بااعی زرین
با ساقه‌های لطیف لبخندها ، شکوفه آشتیها ، جویبار پنجدها
که از نسیم نفس‌ها و نوازش‌ها متلاطم است

بااعی زرین
که من میوه شاداب چشم‌هایش را بی‌تاب شدم
بهار تپش‌های مزرعه پرآفتابش را گرهتر سرودم
و فصل پر دوام انتظارها را زندگی کردم.

من در سفر نیستم
من با سفر زاده شدم
ای توقف شوم ، ای سکون بی باغ و بی گیاه !
در این گرایش مخوف
در این افسردگی تاریک
در این استغاثه نامیمون به سوی ریشهای سست و سیاه
در این تناسخ بدفرجام بدهادوئی مغاره نشین
گهواره دورتاب افقها را تکان بده
و لالائی شگفت بسیج جاودانی را
برای غفلت آهوانی
که چون پاره های مهتاب
بر سینه تپدها می چرند
در کوهساران بدهنین آور

دشتهای من
و سرزمین های من ،
در فصلی پردوام و تیره فرو رفته است

بهاران من
در پشت دیوارهای سیاه خاک
در آتش شکوفه‌های ناشکفته خویش می‌سوزند

و بامدادان من
چون گنجهای باستانی
در اعماق صخره‌های عبوس محبوسند

خورشیدهای من
سرد و تاریک
در سکون بہت می‌چرخند
پیش‌های من دور می‌شود ، دور می‌شود ...
من افسرده شده‌ام ، من فرسوده می‌شوم
ای توقف شوم ، ای سکون بی‌باغ و بی‌گیاه !

شهر تصویر

پنجه نفسرده برشاخ یاقوت
پر نفرسوده در ابر ابهام
از خزان دیده باغی که اینک
وحشی آسا بر او تاخته باد

وز هراسی نفس‌گیر هرگل
سر فرو برده در دامن خار
مرغ شurm چه دارد به منقار

گرد من زندگی محو و خاموش
- پشت کرده بدھر جلوه پاک -
خفته هر گوشدای چون سگ پیر
پردها ، فرشها ، بی تکان ، مات
گرد من زندگی جمله تصویر .

بی سرود طربناک مرغی
کز گلوی ترش جوشد آهنگ
مرتع شهدناک مگس‌هاست
باغ قالی بدھر نقش و هر رنگ

از هلال در بسته بر غیر
جلوه شیشه‌های در خشان
کودک آسایم از جا رباید
یک نفس بر جهان‌های مرموز
از نهانم دری بر گشاید
لیک سنگ تپش بشکند و هم

در سر خستدام نیست دیگر
طاقت بازی رنگ بازی
زیر این سقف مبهوت
روی این باع تصویر
دارم از آسمان و زمین بی نیازی

همچو آئینه بسته زنگار
– در غبار عطش زای بندر –
آسمان گرم و دم کرده پیداست
و آن طرف نیز گسترده دریاست

پشت خاکستر تشنۀ ابر
مرد آن نیستم تا بدانم
گردش بادها درکف کیست
وان طرف ، در افق ، آسمان را
گفتگو با زمین برسر چیست

روی آن تپه آقتابی
شاید آن نخل بی برگ و بی بار
هیکل مرد امیدواری است
با نگاهش بدربیای مصروف
نقشی از جاودان انتظاری است

شاید آن سنگ‌های عبوس و سیه فام
- خم شده هر طرف زیر خورشید -
مانده در زحمتی جاودان و عرقیز
نقشی از برده‌گان قرون تباہند

شاید آن مرغ پیر و هراسان
کز افق‌های دور آنک ، آمد
برسر صخره بنشست و فریاد سر داد
غرق یک زورق زندگی را خبر داد

شاید ! اما مرا زین حکایات
گوش خالیست
چاره - آنسان که پیری بهمن گفت -
بی‌خیالی است.

قصة مرغ سبز

يە مرغ سبز زىبا
رو بون ما نشسته
غريب و گيچ و تنها
چش تو افقها بستد

بالش غبار گرفته
کوچک و ریز و میزه
و پاونکش رنگ خونه
مرغه چقد تمیزه !

مث کد میخواد بخونه
نک میز نه به پایش
پس چرا مانده ساکت؟
در نمیاد صدایش

« مرغ قشنگ خسته !
خار مگه رفته پایت ؟
دلت می خوابد بخونی
یادت رفته صدایت ؟ »

مرغه پرسو واکرده
نک میز نه به بالش

مثکه تنش می خواره
وه چه قشنگه خالش !

« مرغ قشنگ غمگین
واکن زبون لالت
مثکه دلت به جانیس
چه خبره تو خیالت ؟ »

مرغه سرشو بالا کرد
تو باغ ما نیگا کرد

« مگه باغ ما چد تو شد
که سرتاپات گوشید ؟
مگه باغ ما چه کرده
چشات چرا می گرده ؟

مرغه ! چته می لرزی
نکنه از ما می ترسی ؟

ترست از ما به جا نیس
غريبه ميون ما نیس

خونه ما نداره کيند
همش باعه و چينه «

مرغه حاش خرابه
همش تو پيچ و تابه

« مرغه ! اووی ... مرغه !
خوشگل نوك و پا سرخه ! »

مرغه عرق نشسته
نوکش ميشه واژ و بسته
مرغ کوچك تموم کرد
حیونکی مرغ خستد !

خاکستر

درینغا ، ای اطاق سرد
اجاق آتش اندام او بودی !
تو هم ای بستر مشتاق یك شب دام او بودی

چه شبها آرزو کردم
کد ناگه دست در او را درآغوش من اندازد
نفس یابد ز عطر پیکرش هر بی نفس اینجا
ز شادی بشکند همچون دل من هر گرفتاری نفس اینجا
گل قالی برقصد زیر داماش
بشوید بوسدام گرد سفر از روی خنداش

نگاه خسته تصویر بیمارم
که خیره مانده بر کاشانه جان گیرد
هر آئینه ز تصویر هراسانش نشان گیرد

دریغا ، ای اطاق سرد
بسان درهای تاریک
دلت از آتش گلهای گرم صبحدم خالیست

تو هم ای بستر مغشوش

چو ابری سینه‌رات سرد است و مهتاب لطیف پیکری در پیچ و تابت
نیست

گر او صبح است بر کاشاندای اکنون
دریغا ، من شب بی اخترم اینجا
اگر او آتش گرم است در هر خاند ، من خاکسترم اینجا.

لب به شگفت

ابری از کرانه گذشت
— آه سرد حسرت من —
باغی از ستاره شگفت
— واژگون بهار چمن —

جاده مرد و دشت تپید
آشیاندها همد گرم
برگها چو پرسش و خوف
غنچدها چو خنده و شرم

ساقدها طلسمن شدند
دود شد ز روز نه مار
مرغی از ستاره گریخت
راه تن کشید بدشهر
برج خیره شد ز حصار

سکهای مگر ، مگر اشک
بسنه یخ به گونه شب
خواب قصه بر لب و چشم
باز مانده خیره ، چو لب

کومه ، مرغ رفته به خواب
لانه پر ز بیضه راز
« دستکار خاطره چیست
زیر سقف این شب باز ! »

لب درون آب سکوت
شب ، اگرچه تیره ، زلال
تن سپردهام بدنیم
سرسپردهام به خیال

هر ستاره‌ای قفسی است
« این همه پرنده کجاست ؟ »
هر پرنده‌ای هوشی است
« پس کجاست این همه دل ؟ »

من چو هول حادثه‌ها
با شب آفریده شدم
چون سری غریق در آب
صبح‌دم مکیله شدم

من چو صبح صاف کویر
شهرم از ترانه نخاست
در من آتشی ندمید
هرغ گرم عاطفه‌ام
پر به گونه‌ای نکشید

من ، گمان لرزش مرگ ،
بر شباب‌ها زده‌ام
من ، هراس صبح سیز ،
شب بدخواب‌ها زده‌ام

لب گشودام به شکفت :
باد ، شهر بر گ نگاه
انتهای خویشتم ،
پا نهاده برس راه

دره نیست ، نیست دریغ
تا رها شوم به تهیش
باز دشت و مزرعه است
خواندم بدامن خویش
لیک من حصار خودم
نر قفا امید و ند پیش .

لب گشودام به شکفت
من کیم ، نه مرغ و نه هور ؟
مرغم ، آشیانه بدام
مور خرمن تن خود

باد بر گ خاطره‌ها
حیله‌گاه بی دختر
گور قلب روشن خود .

سا یه خیز این همه یاد
خیز گاه پرسش و وهم
من کیم در این همه شب
من کیم بر این همد خاک
یک خم تهی از گنج
گنج بی خرابد و خم
در عبور خنده و حرف
چشم‌ها یشان همه کور
پای هوششان همه لنگ
خویششان کرانه دور .

من کیم در این همد حرف
شب چرا نمی‌مکدم

قطرای از این همه ابر
روی سنگ تشنۀ دل
پس چرا نمی‌چکدم «

برگ‌ها ند خشم و ند خوف
شب چو فیل جسته ز خواب
یک پر ستاره گستت
صد پر ستاره گستت
بادبان مگر ، مگر ، آه...
صبح ، موج سرخ ملخ.

باغی از ستاره تباد
شهری از ستاره خراب
رو برون خزید ز شهر
یک سر غریق در آب.

سو گند چشم

من چه نویسم که در دلت بنشیند
من چد سرایم که در تو همه‌ده ریزد
برگ دریغی ز شاخ فکر تو افتد
چشممه مهری ز سنگ چشم تو خیزد ؟

آن همه بود ، شعر و شور و کنایه ؟
با رگ سرد تو این ترانه چد گوید ؟
شخم زند خاک سینه را تپش دل
جز گل یادت در این عقیم نروید

از من هر کوره راه و سوسه بگست
جانب شهر تو اش روانه نمودم
هر روز از خویشن بریدم پیوند
هر شب در کوچه‌های یاد تو بودم

خانه‌ام از خنده غریبه خموش است
خاطرم آزرده از نوازش یاران
نام تو غلطد درون خونم کافی است
از پس این در چه ضرب پنجه چد باران

با همه مهتاب‌ها که پای ترا شست
با همه خورشیدها که چشم مرا سوخت

چون گل تصویر سر بدراءه تو ماندم
هر تپشم حسرت پیام تو اندوخت

گفتم شاید شبی تو ، چون همه شب من
چشمت پر پر زند بد صبح و نخوابد
پنجره بر باد سرد شب بگشائی
ماه به رخسار و همناک تو تابد

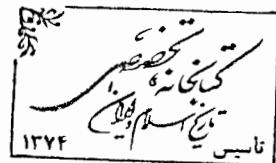
گفتم شاید شبی ز خشمی زیبا
پاره کنی پرده شمایل پرهیز
گیسو افshan کنی بدصفحه دفتر
کاغذ بی جان کنی بدنامه گل انگیز

شاید تنها هنم بدیاد تو خرسند
شعرم شاید نهغم دهد نه ملالت
نامم چون میوه‌ای فراموش از چشم
خشک شده لای شاخسار خیالت

شاید ، اما گمان بد نکنم هیچ
آن همد افسانه‌های مهر هوا نیست
چشم تو سوگندش از دروغ درآید
یک سخن راست در زمین خدا نیست

قلعه

« نعل‌ها در ریزش زرینشان گوئی
در طلسم بی‌شتایی ماندند
وان غبار ساکن بی‌مرد را
جادوان بهر فریب چشم را دادند
من افشا ندند

حالی این جاده را ، تا کومدها ، تا کاخهای دور
 خش خش برگی نکرد از خواب خوش بیدار
 وین سکوت شوم همزاد مرا
 ضربه سم سوار گمرهی نشکست
 مانده ، پا در باطلاق بهت
 نعره‌های بی‌طنین وحشتم را در تمام خاک گوشی نیست
 از پس هرخار بوته خیره با تردید
 چشم‌هائی باز می‌پاید مرا اندیشناک

سایه هر برگ - برگی باشدار در لانه توفان
 تا نیفت در طلسمن من
 عی خرد پنهان و سینه می‌کشد برخاک «

قلعه در گرداب وحشت ، تن فروتر می‌دهد هردم
 بازمانده پیش پایش هر کارف راه
 بسته مانده بر نگاه انتظارش پای هر پوینده ، حتی باد

پنجره‌های عبوش شنه یک پر تو امید
 - برق شلاقی بدپشت اسب
 برق سنگی زیر نعلی گرم -
 زندگانی گرد او سنگ است و سنگ افshan
 سنگ نفرت در فالخن دارد آماده
 دست کیداندیش هر پنهان

آفتا بش زاد و زیور سوخته است
 دست نفرین تن به تیرش دوخته است

حالی پر خوف و همانگیز او
 کس نمی‌داند چه افسون‌ها بدخویش اندوخته است.

جا بجا دنده‌های برج و بامش را
 بس کمند آویخته

پای رفتن هر که را بوده است ، گوئی
بی گمان خود را رهانده ز این قفس بگریختداست.

کس ندادند این حصار هرزه مفتوح کدامین پیر سردار است
کس ندادند ، کی ، کدامین جادو آئین زن
شوی با دیهیم خود را زهر در جام می آغشته است
خویشن ، وین برج خونین آستین را ، بیوه کرده است ؟

کس ندادند ، لیک
این غباراندیش دل از آرزوی سرگذشتی آنچنان سرشار
در سکوت وحشی پر آفتاب خویش
با مناجاتی غمین ، با مرگ در پیکار
از درون تیره شوید زنگ تیمار:

« بشکنید ای نعلها بعض هزاران سنگ را بر ساحل این راه

جاده تا هیچ آبادی
بلکه نخل دودی از انسان
پشکفده بی‌انتها یش را

آسمان بی‌نسیم پر غبارم را که شبها یش
خامش از فانوس بندرگاه اختراست
ای پرنددهای سنگستان کوه دور
پر کنید از بال کوییهای پرجنجال

های ! مرغان بلورین بال بارانها !
شیشه‌ها تیردام را بشکنید از ضربه منقار
بار دیگر برصاص من گیاه زندگانی را برویانید
«زندگی را بار دیگر با من آرائید...»

• • • • •

• • • • •

• • • • •

« گردی از ره برنمی خیزد ، دریغ !
 برگی از صحرانمی جنبد کد : ماری رفت
 لاشه این افعی بیجان ز ههر و زهر متروک است
 قصه پیران یاوه گو
 کار خود را کرده است
 قصه پیران بیماری که شبها پای آتش ها
 از کارف خویش بگشودند و زنجیر بسی افسانه پیچیدند
 نیش هرزه باز کردند و طاسم کینه بر دیوار می بستند :

هادر آنجا قلعه پیری است
 گشتد درپایی حصار هرزه اش شهزاده گلگون سواری
 سنگ
 مانده در هر غرفداش خورشید چهره دختری در بند
 هرغ آنجا بال هی ریزد
 اسب آنجا نعل هی ریزد
 در دل آن قلعه سحر آمیز شمشیری است
 هر که آن شمشیر را یارد به چنگ آرد
 قلعه ها را فتح خواهد کرد
 دخترانرا نیز....»

دشت خاموش است
 جنبشی از برگ و بادی نیست
 کهنه زخمش بازگشته ، یاد زخم و دردش از سر می رود قلعه
 هر نفس در گل فروتر می رود قلعه
 آخرین آوازهای او
 قطرهای آب را ماند چکد بر تپهای شن :

« ای سواران خم شده بر یال مرکبها
 ای سواران سیمگونه تیغتان در اهتزاز
 دخترانی را که روی کوهه زرین زین افکنداید
 غرفه آذین کرده ام سوزانده ام عود و عبیر
 شستشو شان می دهم در چشمدهای شهد و شیر
 از عصیر نابت انگور خاک
 در بلورین جامهای لعل گون دارم شراب
 از پر مرغان مهتاب آشیان
 بستر شور آفرین گسترده ام بر تختهای عاج
 بزمتان آماده دارم ای سواران ...»

پر کنید این راه نفرین کرده را گرد
پر شوید ای دشت‌ها ، از مرد ...

ای سواران ، تشنۀ غوغای انسانم
آرزومند طنین نعل زرین سوارانم
از تن چرکین دیوان
و ز خروش قهقهه‌های هراس انگیزان
من ، دلم آشوب بگرفته است

پاکی لبخندهاتان را بیفشاری در آئینه‌های من
پلکان را بشکنید از ضربه چکمه‌هاتان
وحشت سرتاب‌ها را بشکنید از بانگ خویش
تیرگی را بشکنید از برق تیغ
بادهای مرده در دهلیزها را راه بگشائید
تا بدشت دور بگریزند

گردن افسانه‌های کهنه را زنجیر بردارید
تا بدکام شب فرو ریز ند

آی ! انسان ، چشمء افساندها !
از شگفت من
قصدهای تازه کن آغاز
تا سواران سوی من تازند باز
تا ز جلد کهنه‌گی شمشیرهای خسته برخیز ند
تادو باره تیغ بازان برسر اندیشهای خویش بستیز ند
دختران تا حسن خود بینند در آئینه‌ام
تا ز مهر آکنده گردد سیندام
ای سواران ...
کاش این دروازه بگشائید
وی پرنده‌ها . .
کاش . .
قلعه را گرداب ماسد، همچنان افعی فرو بلعید
قلعه دیگر نیست

قلعه‌ای گویا نبوده است آنچنانکه رفت
مرز تا مرز افق دشت است و دشت و دشت
مرز تا مرز افق باد است و باد و باد
برگی از هامون نمی‌جنبد
راه در خواب است.

چراغ

پت پت فانوس

خار می چیند ز پای چشم هر عا بر

پت پت فانوس

باغ می بافد بدھر بایر

شہر می سازد بدهر متروک
شعر می کارد بدهر خاموش:

« گرنہ هر سنگی طلسم قلعهای است
گرنہ هر قلعه طلسم قصہ پر ہایہوی روزگاریست
این همه افسانہ، پس وهم کدامین قصدگوی شرمساری است؟
پای از این اندیشه‌ها سنگین مکن ای دوست!

در بن این شب که گنج صبح
با هزاران برق روشن چاره‌ساز خستگی‌هاست
با هزاران دست روشن چشمہ مهر است
با هزاران لب درخت میوه‌های شهدیاک بوسدهاست
از چد رامش با فسو نکار ندامت واگذاری؟
از چد...»

چشم اما می‌تپد در چهرۂ من

هوش می خشکد ز هول جادوان وهم
میوه طاقت
می مکد شاداییش را شاخ پیر خشم
سنگ می ترکد ز صبر من : چه یعقوبی و چد ایوب ! ...
گور می خندد بروی من : سکندر قصدای بود !
راد می پیچد مرا : زین کوه جز فریاد خود کس قصدای نشنود !
پت پت فانوس اما ؟ ...

پت پت فانوس
می دهد بازم نوید موزه بگرفتن بهر کاشاندای
پت پت فانوس چون چشمی امید افروز
چاره می سازد - بدا یما - غربت دلگیر را
با فریب کورسوی شمع هر ویراندای
پل می بندد گران بر بی گدار شب
و ز دل پر هول تاریکی
چشمها سار صبح می جوشاند از باقی خروس
طرح انسان می زند بر جنبش کابوس :

« این همه فانوس
کوردل ، آخر چرا در لجه تردید؟
خیرهسر ، آخر چرا مأیوس ؟ »

جاده اما می گریزد زین سمج امید
می دود پنهان میان خار و سنگ و غار

می رمد هر برگ این باد گرسند را

سرد و خالی می شکافد صخره هر یاد
ضربه این تیشه کار سینه فرسا را

هر صلیبی با دریغی سرد
چشم می بندد دروغ شوم این بی دم مسیحا را
هر ستاره ، خنده اش چون نیش

سخنره می‌ریزد بر این تشویش
زخم خار هر درنگ
سرگذشت رفتگان می‌گویدش با پا

« این رمیدن‌ها نگاه بی‌افق را خیرگی است
این دویدن‌ها دل بی‌آرزویت را تپیدن‌هاست
این تپیدن پت پت فانوس ره‌غم سوخته است

صبر این دیوانه شب را ، این‌همه مظلوم
هر چراغی خود بدراهی گمشده‌ای است
هر چراغی با فریب پر تو فانوس دیگر می‌سپارد راه

در چین تزویر کار دلسیاه
هر چراغی را چراغ دیگری باید گرفت و هر شبی را با شبی دیگر
بدصحب آورد
هر غمی را با غمی دیگر به تسکین ، هر دلی را با دلی دیگر ،

گوش با افسون هیچ آواز مسپار
دل بدچاه هیچ امیدی میفکن
شیشه این دیو را بر سنگ مرز زندگی بشکن ! «

پت پت فانوس ، اما ...
میسپارد هر نفس ما را بهدشت باز یک افسوس

مناجات

تکرار کن ،
تکرار کن ، فراغت را و رهائی را
تکرار کن ،
خنده بلند شاخصار بی تاب را بر پرواز بی گاه پر زدهها
— که صیادی در میان نبوده است جز باد —

تکرار کن

پرندای را که چون اندیشه سپید و شاد من

جز باغ ابرها

آشیان گرم هیچ باغی را نپذیرفته است

تکرار کن

نفس‌های شکوفه را زیر منقار سنگین مرغ بهار

تکرار کن

پرپر شدن را و شکفتن را

تکرار کن

خزان شدن را و رستن را

تکرار کن

غورو شادمانم را بر اسب بادپای چوین

و ریزش حصار بلند قلعه مفتوح موهم را

تکرار کن

پیشانی خونی همگنان معصوم را.

تکرار کن

جاده گریزان را تا آستانه نخستین خانه شهر مه آسود
و نغمه دردناکم را تا گوش نخستین دختر بر آن آستانه مردد
و تپش‌هایم را تا سینه آن دختر،
که گلوگاهش افق روشن ستاره‌ای زرین بود
و اینک پروازگاه پرندماهی زرین است

تکرار کن

نفرینم را تا مفصل بالهای آن پرنده
و بشکن بالهای را
که برآشیان سرد بوسه‌های من گسترداند
— بوسه‌هایی که از هول پرندۀ زرین
برگرد آشیانه خود
سرگردانی و دریغ آرمیدن را
به نغمه‌ای سوگوار تسبیح می‌کنند.

تکرار کن

استغراق شبانه را بر دریچه آزاد در گذرگاه عطرهای بر بال نسیم مسافر

تکرار کن
لحظه‌های باز نیافتنی را
خوابگردی کودکانه را در نخستین غروب‌های بهار دشت
تا ساقدهای شاداب
زیرپای سنگین چشم‌هایم خم شوند
تا رویش علوفها را
با کف پاهای عریان احساس کنم
تا تپش قلب کوچک پروانه را
بر سینه کرم غنچه بشنوم
تا چشم‌انداز احساس‌های گوارا را
— با درنگی بی‌تابانه بر تجربهای دردناک —
حصار رضایت کشم
تا زندگی را بپذیرم
تا بدمر گ نیندیشم
تا به «هیچ» نیندیشم
تا آندیشدای نداشته باشم

تکرار کن

تا اشتباه نکنم
تا بی خردانه بر لحظه گام نگذارم
تا ناھشیار و بی اعتنا
« اکنون » را بدهفروز با غبای ناشکفته فردا ، آزرده نسازم
تا بدافقه نسگرم
و دریای جیوه را
- با همد نرمی و تلاطم -
زیر پای خود و پیش روی خود احساس کنم

تکرار کن و مقدر کن تا پشیمان نشوم
تا پشیمان شوم که چرا پشیمان شدم

تکرار کن
حادثه را
و لحظه‌هایی را که به گرداب حادثه پایان یافت
مقدار کن تا جویبار لحظه‌ها را به سوی دریای آرام حادثه‌ای دلپذیر
کج کنم

مقدار کن تا خود حادثه‌ای شوم

تکرار کن
مرا تکرار کن !
آمین ! ...

کرانه و من

شب از نسیم و ستاره پر است و لب خاموش
من آشیانه‌اندیشه‌های نو بالم
تنم چو پرسش بی‌پاسخی است بر لب عمر
رگم خروشد و چشم و دلم ، بدلب لالم

بر این کرانه اگر زورقی نماند و گذشت
چه چشم‌های صدفها که با دریغ افسرد
چه دامها که در اعماق تیره روغن ماند
چه دستها که پیام و تپش بدرگشان مرد

بر این کرانه اگر زورقی کناره گرفت
چه دستها که خجل ، دامن امید افشدند
چه چشم‌ها که پر از آب شور خجلت سوخت
چه سیندها که تپش با امید دیگر راند

کرانه کور و امیدش دراز و سر بی فکر
گرفتند دامن با تحفدهای دریا پر
اگر چد سنگ و صدف ، تا کدام خالی را
چرا غ لعلوش گوهری است آ بشخور

کرانه با همه درد و دریغ ساخته است
اگرچه با گل‌گونه همیشه سیلی موج
«کجا که نگسلد اینک ز نوک مرغی پیر
شکفته سلکی روشن، چو در بغلطد از اوچ؟

کجا که یونسی از موج و کف نلغزد پیش
برون کشیده تن از غار نرم و تیره حوت؟
کجا که تن نسپرده به نیل مواسائی
خوش و سبک نخزد روی سینه‌ام تابوت؟»

کرانه کور و امیدش دراز و من بیدار
بدسوی هر تع مهتاب می‌برم شب را
گشوده از نی‌رگ نغمه‌های سحر آمیز
غبار کرده پیا گله‌های کوکب را

چه اختران که بهیهای چشم من در تاب
چراغ قریئه پایان نوید رامش و خواب
نگاه دختری از بیشدزار اشک بهمن
به جای نغمه نیم خونشان و من بیتاب.

گذرگاه

من گذرگاه تپش‌های فراموشم
پاسدار چشم‌های کنیجکاوم ، معتبر پاهای پر رفتار
سنگ بیدارم
گامها را می‌شمارم ، نقش هر اندیشه را در سینه می‌بندم

لغش گمراه کوراندیش را از پیش می بینم ، نمی خدم
تکیدگاه کوله بر دوشان پارده آستینم
همچو آب از هر گمان رهگذر تصویر می چینم

در سر من گرد صحراءهای ناپیداست
گل بدگل در وسعت یادم اجاق سرد آتشهای خاموش است
رد پای کاروانها در گدار نهرها مانده است
در شب طولانی اندیشدام ، عاشق
راستین احساس خود را پای دیوار بلند خانهای مانده است
نقش ماتی بر درخت روزگارم
هر کدام خوانده و ناخوانده است.

.....

جویبار خندهها در من گذر دارد
ساقدهای گریه ، سر بر شانه ، بشکسته است
دردها و دغدغهای نهان را آیندام
صید من پنهان ترین جنبش.

با همه غم‌های دنیا آشنايم من
 با غم سخت و سترگ پادشاه دشتها ، چوپان
 کر فراز بارگاه استوارش برج کوهستان
 تازی آسا رفته در صحراء نگاهش
 کنجکاو سیل زرد گله گرگان
 گرچه با هرسنگ دارد آشنائی ، وز نهان تیره هر دره بینائي
 اضطراب جاوداوش لیک در کار است
 بر سر هر پنجه‌اش چشمی بیانگرد بیدار است
 هر نگاهش پاسدار گوسفندی ، هر رگ او گردن هر بره را بندی است
 گردهاش می‌لرزد از پندار خونین پلنگان .

با نی زین سروش ، با هیاهویش
 می‌دمد بر دخمه‌های تیره ، ورد هوشیاری
 «تیرمار» مست آهنگش
 می‌زند بر صخره هر هول خفته نیش بیداری .

با همه غم‌های دنیا آشنايم

با غم دریا که اقیانوسش از دامان خود را نده است
با غم دریاچه کز آغوش دریا دور مانده است
با غم مرغی که رنج آشیان پرداختن برده است
با غم مرغی که دور از آشیان خوانده است
با غم سنگی که تندیس و نوسي خواست بودن ، سنگ گوری شد
یا درون چشمهاي شهزاده بانوئي بر او عريان نشيند ،
در دل سرداب تاریک و سیه سنگ صبوری شد

با همه غم‌های دنیا آشنا یم

با غم صحرا
با غم دریا
با غم حیوان
با غم انسان

با غم خاموش و مرموز پیمبرها
کز فراز قله اعجاز پای آتش ایمان
خیره بوم آسا در اعمق قرون گنگ
خیره در ابر سیاه وهم

در کمین مرغ زخمن بال پیغامی
 در کمین نور الهامی
 - چاره‌جوی سرکشیهای گنهکارانه انسان -
 پاسخی ، خوف پرستش زندگان ، اندر دل قوم تباد اندیش
 هاله‌ها پیچیده‌اند از وهم گرد خویش

من گذرگاهم
 با همه غم‌های دنیا آشنایم
 دردها و دغدغه‌های نیان را آیندام
 صید من ، پنهان‌ترین جنبش

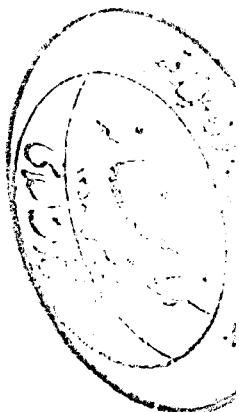
با دل من کوخته بضم هزار انسان خوف‌اندیش
 اضطراب قوم را از چشم‌هاشان می‌شناسم
 با درنگ لحظه‌هاشان آشنایم
 دست هرموزی که خاک خاطر هرزنده را آرام
 با درشت انگشت‌های هرزه کاویده است
 بر دل بیتاب من هم پنجده سائیده است

سوسوی چشمی که از ترفای تاریکی
گوندها را نور سرد خوف پاشیده است
بر دهان باز و چشم وحشت من نیز خندیده است

با همد غم‌های دنیا آشنا یم
آیندام بردگان رهسپار دور را تا پای دیوار بلند کار
سنگ خاموش گذر کاهم
بازگو گفتگوهای نهانم
ابر حیرانم
دیده امیدها را در پی خود می‌کشانم
رنگ هر اندیشد را رنگین کمانم

زنده پرداز

درای کامیار عزیز فرزند دوستم برویزشاپور

از پس ابرهای سست و سیاه
می درخشد ستاره‌ای بیدار
شب نمناک زاله می‌بندد
روی انگشت‌های سبز بپار

دست پنهان آب سبزانگشت
باغ را گرم برگ باقتن است
می دود روی دشت آهوى باد
گل شب در تب شکافتن است

سايهها شرمناك خنده صبح
پاي در شيب تپدهای کبود
زير چشم دريده خورشيد
تن فرو می کشنند نرم بذرود

دشت تا دشت می تپد ز نسیم
اقیانوس پر تلاطم گل
پر زنان مرغان خواب آلود
جر عدها می چشند از خم گل

کوه تا کوه زندگی باغ است
نوک هر ساقه چشمدهسار شراب

پنجه‌های نسیم شیرینکار
می‌کشد چابک از شکوفه نقاب

از پس هر نقاب حوری رنگ
پاشد از گونه نور عطر آمیز
دست از شهد زندگی پر بار
چشم از اشک آرزو لبریز

از پس هر نقاب جلوه‌گر است
شمع در کف فرشته‌ای بیدار
شب دلها به نور او روشن
سرمستان ز دود او هشیار

کوه تا کوه عطر و زمزمه است
بدجز آن تلک درخت پیر و عبوس
که رها کرده زلف بر دیوار
آستینش حجاب اشک فسوس

دشت در دشت رقص و هم‌همداست
بجز آن بیوء خموش و ملاؤل
بی‌چراغ شکوفد ، دل تاریاک
ساقه‌ها یش فسرده و مسلول

طفل یاک غنچد دست و پا نفشا ند
در حریر لطیف دامن او
پنجه یاک شکوفد چنگ نزد
بر گریبان او و بر تن او

گل پستان کور کودک‌کش
در لب تشنئه گلی نفشد
شرم بین کز بهار شرم نکرد
بس بهاران فسرد او نفسرد

دشت در دشت ، زندگی بر و بار
به جز این بید سر سپرده بدیاد

تن سپرده بد هرزه پیچکها
مستی مرگ را کند فریاد

بد جز آن بی ثمر که مرده در او
چشمء پاک عطر و جلوة رنگ
با دلش ساقدهای نازک مهرب
برگ در زهر مانده ، ریشه بد سنگ

خالک سرگرم زنده پردازی است
زنده گاه لیک مرگ می بازند
آشیان سرد و جو جدها بیمار
روز و شب در بهشت پرواژند

دردهای خالی

گمگشته چاهسار اوهام
بر سنگ گمان کشیده گردن
جویای چراغ قریئه دور
پویای سوار شهر آهن

ند نالدهای مردهای بی اسب
 ند شیبد اسبهای بی مرد
 از سینه دردهای موهوم
 جاوشی بادها غم آورد

با جنبش بر گهای تاریک
 چنید دریای هولش از دل
 هر باطل بی نوید ، روشن
 هر روشن پر نوید ، باطل

در دره سرد خاطر او
 ند هلهله سرود پندار
 در سینه آن مسیل پر سنگ
 ند پای گلی نه پنجه خار

خیزد از او غرور چون دود
 پیچد در او غبار تشویش

با او گردد هراس نزدیک
چون سایه بدکودک کج اندیش

با ضربه ورد باد ناگاه
از شب گسلد هزار جادو
گیسو افستان و شاد و بی رنگ
رقصد بدگرد هیکل او

با ضربه تک ستارهای باز
با زند اشباح تندا رنگ
همرنگ نگاه دور گردند
از دور کنند بازش آهنگ

روید در شب ز وحشتی شوم
دستان از او بدالتجائی
لرزد از او لبان مبهوت
جوشد از او سبک صدائی :

« ای دست لطیف خفته در ابر
 ای پای سیید رفت در شب
 ای جاده که می‌روی به مهتاب
 از دیده من نهفته در شب

چون پت پت شعله بر فروزید
 بر سینه ره چراغ پاها
 انگشت چو صبح بر گشائید
 تا اسب تپش برانم آنجا

ای هرغ سپید سخت منقار
 بشکن سنگ سیاه و پر سیم
 بگریزان آهوی رم آئین
 تا بگریزم ز جنگل بیم

بنشان باع لطیف خورشید
 بر تیغه کوهسار گلگون

بر سینهٔ تپدها برویان
گلبوته شعله‌های پرخون

ای آتش خفته در رگ دشت
پای شب بی‌ستاره می‌سوز
ای دهکدهٔ خزیده در خواب
برخیز و اجاق‌ها بر افروز

ای آتش قصه‌گوی مرموز
فرمان رحیل در بیان آر
پیغمبر بی‌پیام اینک
بر لبایم تراشه بگذار

تا بت آهوان روان کن
جاری دشтан چو سبز دریا
تا چین بهارها برانگیز
صد قافله گل ، به صبح ، رویا

سرگشته قصههای خویشم
گریان ، لرزان ، گشوده بازو
ای طبل نهفته در خروش آی
درهم پیچان گروه جادو

ای اسب نجیب کج شده زین
رم کرده ز نیش افعی پیر
افتاده سوارت این چنین مات
آسیمه سرآز خاکش بر گیر

هان ای نی زر نفس ! سرودی
تا سبزه شود بدنگ ، رویا
تا بندد صبح در سیاهی
چون نطفه برههای موسی

در غبار خواب

از عمق شب ستاره‌ای آمد نفس زنان
در موج اشکهای من افتاد و جان سپرد
چون چشم آهوئی که به سر چشم‌مای رسید
چون قلب آهوئی که به سر چشم‌مای فسرد

با مرگ او ستاره قلبم به سینه سوخت
با مرگ او پر نده شurm ز لب پرید
بادی وزید و زوزه کشان آب را شکست
ابری رسید و مرتع مهتاب را چرید

آن قاصد هر اسان با آن شتاب و شور
در حیرتم ز دشت کدام آسمان گستت ؟
گر با لبس نبود سرو دی چرا فسرد ؟
گر با دلش نبود پیامی چرا شکست ؟

چشم هزار پرسش اینگونه دردناک
بر بال شب نورد هزاران ستاره بست

بر ساحل دیگو

با درون آشتفتگی‌ها با بروون عصیان
بر کدامین ساحلت رامش ،
در کدامین بستر بی‌سنگ و صیخره گرم داری جا
با کدامین پیرجادو خاطرات گرم است
در کدامین قلعه‌ای دریا ؟

پای بکشوده بدمرز دیدگاه من
 ریخته خالی صدفها را بدساحل پیش چشمان لئیم دانش من
 راه بسته بر نگاه من
 تا نه بگمارم خیالی خلوت را ؟
 تا ندانم با کدامین پیرجادو روز و شب همخوابدای ، دریا ؟

зорقان تیز پرتاب گمانها
 - هریکی سرشار بندرهای سنگین بار -
 مرغان سست بال جستجوگر
 - هریکی جویای سلک گوهر تاریخ -
 ماهیان رنگی و چالاک و شاد آرزوها
 - بطون هریک مدافن انگشتربز نبوت ،
 بطون هریک زادگاه یونسی ، هستی کمین بعثت او -

جام سرخ روشن خورشید

با شراب تازه هر روزش آکنده
آسمان‌های درون سینه‌ات جاری ،
چشم ساحل را
بادبان زورق بگستته لنگر را
می‌فریبی این همه را ، می‌بری این ارمنان‌ها را کجا ، دریا ؟

از چدات با من سر پاسخ نه ، این سان ورد می‌خوانی
از چد داند می‌فشنی پیش مرغ پیر فکر من
از چد اینسان می‌فریبی بادبانهای نگاهم را ؟

از تو زینسو هرچه می‌بینم فریب و قصه و ورد است
با تو زآن سو هرچه می‌دانم ندانم چیست
از تو اما برخواهم داشت
چشم پرسش ، سایه پرخاش
از تو اما برخواهم کرد

دست کاوش دام ژرف‌گرد

با تو این‌جا شوی پیر و شوخ
راز پنهان یاب اعماق است
روشنان روزهای رفتادش را در تو می‌جوید
ماهیان لحظه‌های مردهاش را در تو می‌گیرد
این کران اندیش مروارید چشم کودکش را از تو می‌خواهد
سحر فرعونان فسونهای را بگو جاری‌کند برساحل مفلوک ، بیمی نیست

او عصای لاشه فرسوده خود را
در شبی تاریک روی سینهات خواهد فکند آخر
موجهای را پاره خواهد کرد
ورد بطلان خواند خواهد برخوش یاوه جوشت

بادبان چاوشی‌ها اوچ خواهد یافت

ضربۀ نرم تپش‌ها دور خواهد شد
تا بیاساید بدروى ساحل دیگر
تا نه بگشائى بهمرز دیدگاهم پا
تا نگوئى می‌بری این ارمغان‌ها را کجا ، دریا ؟

ای چراغ قصه‌های من

ای گل هر لحظه از عطر لطیف یاد تو سرشار !
خندهات در قصر رؤایم کلید خوابگاه ناز !
تا تو در خرگاه عطر خویش
خلعت لپخند بخشی لحظه‌های انتظارم را

هر رگ من جادهٔ یاقوت شهر شعر
هر رگ من کوره راه کشتزار شور و تشویشی است
کز سر هر سبز سیرا بش
سرخ منقاران رنگین بال
برگ پیغام جزیره‌های عطر آگینشان آواز
عطر آواز کراندهای موج آوازان در برگ
و ز جهان گنگ هر پرواز
سبز بی‌پائیزان در برکهٔ چشم است .

پای بندرهای دیگر زندگی هرده است
آبهای تیره می‌غلطند روی هم
می‌دود خرچنگ هر اندیشد در غار سیاه بهت
جاشوان بر عرشِ مرطوب
خوابهای تیره آشفته می‌بینند
جاشوان بندر شعر من اما خوابشان شاد است

خواب می‌بینند :

می درخشد آ بهای دور
 بادبانها هر طرف با رفت و آمد های قایق ها
 طرح پرواز کلا غان سپید شاد را
 در فضای صبح بی خورشید می بندند

مرغ ماهی خوار در رویای پر موجش
 ماهیان رنگ رنگ از آب می گیرد
 انتهای هر پی من باز هم فانوس دار بندر یادی است.

تا تو با من گرم بنشینی
 تا توانم مرد گردآلود جاده های پندار تو باشم
 هر نفس کز من گشايد دشت
 مرتع بی خوف گرگ آهوان بی گناهی هاست
 مخزن هر دانه با باد سرگردان
 باغ پر گنجشک شادی هاست
 سینه هر سنگ

رازدار خورد و خواب قافلهای گران کالاست
بطن هر لحظه
خوابگاه قرنهاست
وین همد ، مهتاب من ! از من
یک نفس با عطر گلهای سپید نوشخند تست

ای چراغ کوچه افسانهای گنگ
کوچدای از شهر خشتش حرف و حرفش اشک
گر تو با من سرد بنشینی
گر نگیری نبض بیمار بهارم را
هر نفس دشتی غبارآلود خواهم داشت کاندر آن
بادها در جستجوی برگ
برگها لد لد زنان در دشت سرگردان

کاروانها — خاطرات میحو دور آغاز —
در غبار بی سرانجامی

دزدان در پیش
زنگشان خاموش
بارشان سنگین .
کاروانیها
گردشان در چشم
خارشان در پا
یأسشان در دل
در حصار بسته پر گرد گمراهی
چون ستور گیج گرد خویش می‌چرخند.

آهوى تنهای دشت شعرهای من
تپه و ماهور پندارم به جست و خیز هر صبح تو معناد است

گر تو با من سرد بنشینی
سنگ سنگ دشت شرم گرید خواهد کرد
برگ برگ باغ شرم اشک خواهد ریخت

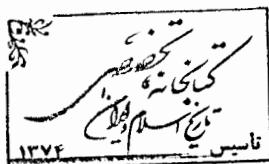
جوی پندارم

– تا نبیند مرتع سبز ترا خالی
تا نبیند صبحدم آ بشخور پاک ترا متروک
چشمداش را ترک خواهد گفت
در میان سنگها و صخرهها آواز خواهد شد.

.....

ای چراغ قصدهای من

احساس

از درخت ابیوه و تنها سکوت تم پر ندهای پرید
و پندار پرندگان دیگر در آن لانه یافت :
« شاید پر نده دیگر ؟
و شاید پر ندهای دیگر ؟
پس من هنوز زنده‌ام ؟ »

و قلبم از وحشتی گوارا فشرده شد.

احساس

دیوار آرامشی در من فرو ریخت
چونان بنائی سست و باران خورده در شب
و پائی مودی و ویرانگر در تاریکی از من گریخت

رحیل

پشت سر واحه پاکی نگران
پیش رو خنده شیطان سراب
در سرم اما گلگون خیال
تاخت می کرد بهر نیش رکاب

پیش می رفتم و هر پنجه راه
رهنمونم به دیاری می شد
با لب سوخته هر برگ خزان
مرده بخشای بهاری می شد

گرچه می ماند زرده پای شتاب
شور من اما پیش از من بود
پای تا سر همه تب بودم و تاب
عشق من اما بیش از من بود

چشم وحشت زدام در بن دشت
جلوه سبز تمنا می جست
و ز سر شاخه هر راه دراز
میوه سنگی شهری می رست :

« با چه راهی بروم این همه شهر
به چه شهری برم این همه راه؟»

لیک با رفتن من برمی خاست
طرح هر شهر ز هامون چون آه

نقش گلگونه بس بوئه سرخ
جلودگر می شد در مرز امید
لیک تا می راندم آن همه رنگ
جادوآسا به عدم می لغزید

« در کدامین افق انگیخته دود
شهر مرموز نگارین پریان ؟
ماده آهیان گردش بد چرا
جدول شیر بدگوشد روان ؟

کو بلور آذین قصر ملکه ؟
تا به وردی دهمش خواب گران
تنش اندازم بر کوهه زین
تاخت آرم به دیار انسان ؟

رمء شاه ، چرا گاهاش کو ؟
مرتع خرم « چل کره » کجاست ؟
نهمش زین هرصع بر پشت
کره اسبان بدخوش از چپ و راست ؟

دایه با دولک و کلافش همه شب
آن بند قصه کد می بافت چه شد ؟ «
زان همه گنج کد کاویدمشان
سکدادی زنگ زده یافت نشد

باز بر شاخه هر راه دراز
میوه سنگی شهری می رست
دایه شورم بدر سر انداخته بود
ماهی چشمم دریا می جست

گل خون در کف پایم می سوخت
آسمانم بدر آتش می بیخت

اسب سم سوختهٔ پاهایم
نعل ناخن بدیبا بان می‌ریخت

رفتم آن شاخهٔ راهی که نگاه
در گمانی گذران یافته بود
گفتم «اینک نفس تازهٔ شهر
پیشواز آید با سور و سور»

رفتم و رفتم و رفتم بی‌تاب
تا که پایم بدلب سایه رسید
با تنی سنگین دروازهٔ شهر
شیون انگیخت و برپا چرخید

در من این وسوسه ره یافته بود :
«شستشوئی عطش از سینه زدای
بستر از سبزه و همیان ، بالش
درد چین خوابی اندیشه فسای

وحشت آن همد صحرای سیاه
میرد از همینه شپر سپید
چاباک آمیزم با کوچد و کوی
پشت هر پنجه خوانم بدنشید

پشت پرچین گل افshan غروب
غربت از چهره بشویم بدشواب
آشنا با همد آویزم گرم
سر نپیچم ذ نهیب و ز عتاب

شب خود را ز تن گرم و لطیف
نگذارم که تهی ماندو سرد
دل دریا هوسم را هرگز
چیره نگذارم گردد غم و درد »

خوش گمان بودم... ناگاد درید
گوشم از خنده جادوئی پیر

شهر آشفته شد از بادی و خاست
پشت دروازه یکی تشنه کویر

چه کویری ! چه کویری ! که در آن
چشمدها تشنه‌تر از لبها بود
خشک و سوزان و عطشناک و عقیم
تا افق‌ها ، همه سو صحراء بود

.....

باز کوچیدم و هر پنجه راه ...
رهنمونم بدیاری می‌شد

جام من

همه تن چشم ، بلور
بسته در نشئه جاوید شرابی که ندیده است ، نگاه
مانده چون سایه لبخندی بر چهره ، به رف
دل گشوده به نسیمی گمراه

تر غبارش بدت آلودگی و نز اثر پنجهٔ مست
 گرد پندار شبا روز منش آلوده‌است
 بر تنش بال نفسرده، نه پروانه، نه بوم
 با نگاهی نگران
 چشم من بوده که پروانهٔ پیرش بوده‌است.

همه تن چشم بلور
 گونه بی خشم بلور
 نز غروبش جز شرم
 نز طلوعش جز وهم
 تکیه داده‌است بر اندیشهٔ بی‌ابازی
 گوش بسپرده بدھیچ آواز
 هوش بسپرده بدروئیای کبوترها بر گنبد دور

گرچه سر با خویش است
 نیست هرجنبش من زو پنهان

رنگ می بازد از هر نفس
شوق می یابد از هر هوسم
خواب می بیند دلزنده‌گی مستی پیشین مرا
سایه دستم افتاد چو بر او
به گمانم که شوم تا ز شراب آکنمش

عزم دیوانه سر سخت مرا
لیک با او عهدی است :
تا که این پرده نجند بر در
تا که این در نجهد چون سگ کاشانه ز خواب
تا نلغزد بهدل حجره من چون مهتاب
باغبان همد گلشن‌ها یم
تا لبانم ننشیند به گل ترد لبس چون زنبور
تا شبی نشکفده از باغ بدنمان انگور
همه تن چشم بماند این جام
همچنان باد بنوشد ناکام
همه تن چشم بمانی ای جام !
همچنان باد بنوشی ناکام !

تاك رنجور مرا ريشه فسرده است به خاک
 باع متروك مرا ريشد رسيده است بد سنگ
 چاه اخترها خشکيده ز آب
 رخم گلها را بگريختد رنگ
 ابرها را همد با من سر کين
 بادها را همد با من سر جنگ

پرده پير که چون من شده هر نقشش پير
 هر گز از جاي نجنييد و اگر جنبيد از بادي بود
 گل قالی نفسرد
 پله ، آهنگ سبك خيزی پائی نسرود

دل بدرنگی مسپار اي جام
 تپشم را مشمار اي جام

اینکت آمدم اما نه گمان تا ز شراب آکنم
آمدم ، سنگین دل ، سنگ به کف بشکنم

.....

جام چون رشته اشکی بگسیخت.

کنون رؤیای ما با غی است
بن هرجاده اش میعادگاهی خرم و خوشبو
سر هرشاخداش گلبرگهای نازک لب خند
بدساق هر درخشش یادگاری‌ها
و با هر یادگاری نقش یک سوگند

«اگر شمشیر بارد ز آسمانها
و گر خنجر بروید از دل خاک
جهانی گر بخونم تشهه باشند
کجا یاد تو از خاطر کنم پاک؟»

کنون رویای ما باعی است
زمین اما فراوان دارد اینسان باع
که بر گ هر درختش صدها دیدارها برده است
که ساق هر درختش نشتر سوگندها خورده است
که آن سوگندها را نیز
همان نشتر که بر آن کنده حاک کرده
است، با یار دگر اما
که
«گر شمشیر بارواز»

کنون رویای ما باعی است
بن هرجاده اش میعادگاهی خرم و خوش، لیک
بیا رسم قدیم یادگاری را بر اندازیم

و دل را خوش نداریم از خراش ساقه‌ای میرا
 بیا تا یادگار عشق آتش ریشه خود را
 بدسنگ سرخ دل با خنجر پیوند برآشیم
 که باران فریبیش نسترد هرگز
 که توفان زمانش نفکند از پا
 که باشد ریشه پیمان ما در سینه ما زنده تا باشیم.

درد شهر

پشت این خانه حکایت جاریست
نیست بی رهگذری ، کوچه خمار
هر زه مستی است بروند رفته ز خویش
می کشاند تن خود بر دیوار

آنچنانست که گوئی بر دوش
 سایداش می‌برد او را هرسو
 ند تلاشی است بدنگین قدمش تا جائی
 ند صدائی است از او
 در خیالش – که ندانم بدکدامین قریب است
 خاندها سوخته اینک شاید
 قصرها ریخته شاید در شب
 شاید از اوج یکی کوه بلند
 بیرقش بال برابر گذران می‌ساید

دودش انگیخته می‌گردد با ریزش شب
 دره می‌سازد هولش در پیش
 مست و بیزار و خموش
 می‌رود کفر اندیش

در کف پنجره‌ای نیست چرا غ

که جهد در رگ گرش هوسی
یا بخندد بدفریبی موهو^م
یا بخواند به تمنای کسی

می برد هر طرف این گمشده را
کوچه خالی و خاموش و سیاه
وای از این گردش بیهوده چو باد
آه از این هستی بی عربده آه

شهر خاموشان یغما زده است
کوچهها را نچرد چشمی از پنجره‌ای
نامهای را ندهد دستی پنهان بکسی
ساز شعری نگشاید گره از حنجره‌ای

یک دریچه نگشوده است به شب
تا اطاقی نفسی تازه کشد

تا نسیمی چو رسد از ره دشت
در ، ز خوابی خوش ، خمیازه کشد

پشت در پشت هم انداخته‌اند
خاندها باهم قهرند افسوس !
شب فروپا شد خاکستر صبح
بادها زنده شهرند افسوس !

مست آواره به ویرانه صبح
پای دیواری افتاده به خواب
خون خشکیده به پیشانی اوست
با لبس مانده است اندیشه آب

نعل بیگانه

آمدم از گرد راه . گرم و عرق ریز
سوخته پیشانیم ز تابش خورشید
مرکب آشقتده یال خاند شناسم
سم بدزمین میزند که : در بگشائید !

آمدام تا بهپای دوست بریزم
 بسته بهتر کم شکار کبک و کبوتر
 پاس چنین تحفه خندهایست که اینک
 میبردم یاد رنج و خستگی از سر

دست نیازم گرفته حلقه در را
 سیندام از شور و شوق در تب و تابست
 « در بگشائید ! » شیهد میکشد اسبم
 « خسته سوارم هنوز پا بدرکابست »

اما در بسته است صامت و سنگین
 سینه جلو داده است : یعنی برگرد !
 از که بپرسم دوای این تب مرموز
 با چه گشایم زبان این در نامرد

پاسخ شومی در این سکوت غریب است
 دل بذربانی تپد که : دیر رسیدم

چشم غرورم سیاه شد رگم افسرد
ماند ز پرواز بال مرغ امیدم

شیپه بکش اسب من ! اگرچه بدینرنگ
کس سر پاسخ ندارد از پس این در
خواهم آگه شوم که فرجامش چیست
بازی هر موز این سکوت فسوونگر

« جمله مگر مرداند ؟ »

می پیچد دود

- زندگی گرم را پیام و پیمبر -

« پس چه فسوئیست ؟ »

آ... اینجا... پیداست !

نعل سمند دگر فتاده بدرگاه !

اسب سوار دگر گذشتند از این در !

ریخته پرهای نرم کبک و کبوتر !

بیدار

بر دست سیمگونه ساقی
روشن کنید شمع شب افروز جام را
با ورد بیخیالی
باطل کنید سحر سخنهای خام را

من رهورد کوه غروم به باع صبح
پای حصار نیلی شبها دویده ام
از لشهای گند هوسها رمیده ام
مستان سرشکسته در راه مانده را
با ضربهای سیلی - سیلی سرزنش ! -
هشیار کرده ام

تا بشکنم سکوت گران خواب قلعه ها
واگه شوم ز قصه سردا بهای راز
زنجیرهای وحشی پرسش را
- چون بر دگان وحشی ، از خواب
بیدار کرده ام

کوتاه کن دروغ !
شب نیست . بزمگاه پری ها
شب . نیست با سکوت لطیف ش جهان راز

از آبهای رفته بدریای دور دست
و از برگهای گمشده در پیچ و تابها
نجوا نمی‌کنند درختان بدگوش رود

جز چشم مرگ دیده . بیمار تشنداي
یا چشم شبروی که گرسنه است
به برق سکدهای گران سنگ
بیدار نیست چشم کسی شهر خواب را

دل خوش مکن بدقصه هر مرد چشم پیر
در خود مبند «شعر صدای ناشناس»
رود است آنکه پویه کند روی سنگها
باد است آنکه میکشد از دردها نفیر
نفرین چشم هاست
سنگ ستاردها که بدصر خدا زند

کوتاه کن دروغ !

از من بپرس راز شب خسته بال و پیر

من رهنورد کوه غروب به شهر صبح

من میوه‌چین شعر دروغم ز باغ شب

بیگانه رنگ کشور یأسم بدمرز خواب

از من بپرس ! من

بیدار چشم مسلح « بود » م

در انتظار دشنه مرگم

— نه انتظار پر تو خونی ز عمق دل

تا باز بخشدم نفس از عطسه امید

بر هر چه قصدهای دروغ است

نگرفتہام ز تو سن نفرین خود لگام

تا خوابگاه « دختر مستی »

جنگیده‌ام ز سنگر هر جام

از من پرس ! آری
من آخرین ستاره شب را شکسته‌ام
از شام نا امیدی تا صبح نا امیدی
بیدار بوده‌ام

با دستهای مرده چشم سفید خویش
دروازه سیاه افق را گشوده‌ام
سحری درون قلعه شب نیست !

چشم من

آينه تشنجي آدم و آهو
آبخور ما هي ان مرده مهتاب
در نفس رگ فسايش آهن تبخير
با عطش جاودا نش ، آتش چون آب

چاه گشوده است زیر پای هر اختر
 اختر در او چو مرغ مرده بدمرداب
 لانه زنبورهای وحشی خورشید
 چشم پلنگ کمین نشسته لب آب

مهره مسموم جادوان پلید است
 مهره آمیخته بذر گل و خون
 بر سر هر کس نشست بفسر دش عقل
 بر تن هر کس که سود گردد مجذون

برکه افسرده چشم بی مدد و ماهی
 آینه منكسر نهان شده در گرد
 چشم من است این که همچو تاول پرآب
 در بدنم آفریده است تب و درد

رنگ نمای هزار دشت فریب است
 برگ فسای هزار باغ تماشا

نفرین آهنگ هر چد گلخن زشتی است
پائیز انگیز هر چد جلو زیبا

مهر ندیده است و همچو مار غنوده است
خواب دروغینش دام رهگذرانست
شب سر دیوارها خزد چو گل دود
روز چو جادو میان خلق روانست

چشم من است این که چون گیاهی مسموم
ریشه بدنگ دلی سرشنید بذر ه است
خانه بیندید ! کاین و بای نگاهم
دشمن آرامش و سلامت شهر است

چشم من است این که پاک بود و هوسيجوی
هرجا در زد بدشوق در نگشادند
آينه عشق بود خالك فشاندند
تشنه يكذره مهر بود ، ندادند

چشم من است این کمند بر کف لیخند
جو بید بر هر دریچه غافتان باز
چشم من ! ای حیله‌گر شکارچی پیر !
باک مکن ، پیش رو ! کمند بیندار !

نفرین

این شب خالی را ، ای لب نامیمون ورد
از هراسی همه رگ فرسا کن سرشارش
ساقه نازک و سیراب گل رویا را
انتظار تبر حادثهای بگمارش

کوچه‌های شعر

افق تاریک و دل تاریک
شب از جادوگران سکه باز اختران ، تنها
لطیف آسمان تسخیر پاک آلای ابری چرک و آلوده
خمش ، بار افکنیده ، تنبل آئین ، اشتaran کوه خوابیده

افق خالی و شب بیمار

گره بگسته زیر دست پیر ذهن

روان بر جاده‌های چرب هر داندز تسبیح طریف یاد

گران‌پا مرغ کور خستگی از خاک چیندشان

بدور چشم‌دار چشم، چشم آهوان خاطره‌ها

زده حلقد – بسان قطراهای آشک بر مژگان

کند در جاده دور صدائی، گوش تیز، اسب نجیب هوش

سواران ریزدش بر آبسار چشم و جویدشان، نبیندشان

گره بگسته زیر دست پیر فکر

سبک اندیشدها هر یک روان در جاده‌ای

– چون زورقان از ساحل بندر

سپیده جو، سیاه سایه تردید

نه آهسته پا در بیشه وسوس

خُمیده یانگی اسبان افق - از تشنگی دشتها - بر جدول دریا
 غبار جاده مهتا بشان آب‌شکور آلوده است
 سگ شب - پاسدار حادثهای نهان - بر ساحل آلوده است

هر اسان طفل دل - پای تپش از نیش خار موذی هر لحظه‌اش مجروح
 دود شیب و فراز تپدهای عمر را در جستجوی ساید خویش ...
 رود تا بر فراز آخرین قله - نفس‌گیر و عطش در چشم
 ببینند دور دست شهرهای رنگ رنگ زندگانی را
 ببینند بر سمند آرزو چابک سواری جوانی را

افق تاریک و شب جاری
 ز قلب صخره چرکین و پیر چهل
 تراود زیبق آسا چشمہ سار شعر
 شتابد دست هر مصرع درون سینه هر دشت

دمد بر تکمهٔ پستان هر دانهٔ تب شهوت
گریزد دست هر مصرع بد صندوق پراز الماس‌های یاد
شتا بد پای هر مصرع - میان کوچدهای ساکت شهر بزرگ دوستی ،
تا خانهٔ معهود

شتا بد مرد هر مصرع درون بستر ممنوعهٔ معبد
رود پیغام هر مصرع بد شهر دودنگ دشمنیها

شبان تاریک و شهر آرام
دلان از باده درد غریب خویش ناهشیار
گرفته کولبار عشق‌ها - بار امانت - هریکی بردوش
غمین در کوچدهای شهر میگرددند
- چو سرگردان یهودان ، کاسب آوارگی خویش -

تپش‌ها هلهله افکنده خواب آباد شب را
میروند تا آسمان‌ها چاوشی آه

هوس‌های بلند امید کوتاه دست
 کمند ماهتاب افکنده بردنداه هر قصر
 سر از پندار رنگین غرفه‌ها سرشار عطر و دود :
 « دریغا این تناور قصرها کوتاه ! ...
 دریغا پنجدها چالاکتر می‌بود ! ..»

غمان بسیار و شهر خفته در جنبش
 به « یورد » خالی شب می‌چرد کفتار پیر روز
 ز صندوق پر از سنگ و کلوخ خاطرها میرمد دست لطیف شهر
 غبار شهر غارت دیده رویا
 گرفت آسمان ذهن را تاریک
 سواد منظر اندیشه‌ها گم می‌شود از چشم اندیشه
 سپیدی می‌کشد بر شیشه‌ها و پله‌ها انگشت
 سیاهی میزند در سنگ چشم خستگان ریشه ...

عشق و زردشت

چون تپدای در غروب بدتاریکی می‌گرایم
آخرین اندیشدها - آخرین روشنائیها ، چون رؤیائی سبک ، چون
نگاهی رنگین از من بر میخیزد و من :
در اندوهی بی‌گرید ، در تیرگی بی‌اندوه خود یافتنگی پر وحشت
ریشهای سیاد خشم را چنگ میز نم

من صخرهٔ پر جنبش ساحل‌های مهتابی بودم و پناهگاه
صفهای بی‌مروارید

اما امشب مهتاب در آسمانی دیگر گردن بند ستارگان را گسترش دارد
و کودکان سپید پایش را در جنگل بی‌جادوی دیگر بدباری رها
کرده است

من صخرهٔ تاریک ساحل عربه‌جوئی هستم :
در سکون ناشکفتگی خویش مرواریدهای بنفش اعمق بی‌آفتاب را
برکف دست زمخت ناامیدی می‌غلطام ، تا در این ستایش رنگین
ودروغین چشم خدایان مغور را چون لیمان به خنده‌ای منفور بدباری
گیرم

من به تاریکی می‌گرایم تا در سر اشیب جاده‌های باریک و بی‌عا بر جنگل
سیراب رویاهای در ته جلگه‌ها و دره‌های نامکشوف بر آغاز رهائی
بی‌حصار و دیوار بدپشت سر نگرم و نفرینم را در خنده‌ای دیواندوار

بر چهره‌های مبهوت هسخره کنندگانم
چون صاعقه‌ای بی‌هنگام بشورانم و راه خود را از دامنه‌های
تاریک بر بیشدار زرین پر مهتاب آغاز نمایم

ای روشنگر مغاره نشین شرق !

بامشعل درخشانت کداز فتیله‌اولین برخوردها ، سایدها را بر سینه
سطبر کمرها بیدار کرد بر این سرگردان دردهای تاریک جلوه‌گر شو !
تا همسفران کور و نومید از کنار کومدهای درختان با فریادی
نامفهوم و کودکانه بخندند و چهره‌های بی‌گناهشان در رقص کنجکاو
مشعل بی‌آرامت با لبخندی شگفت هویسا شود و پیشانی بی‌اندیشه
و مهتا بیشان چشمان مضطرب ترا اندوه‌گین کند
و الهام هدایت چون لرزشی تابناک از عمق وجودت چهره نیرومند
را روشن سازد .

من صخره بی‌جنپش ساحل تاریکم

درینغا اگر دست رؤیائی مشعل پر دود مهتاب را از پناه
کوهساران در تیرگی فرود فته برم میگرفت تایماروار سر بدلبخندی
بلند کنم و همه با بانهای دلشاد را چون گمانی گذران از پیشانی
خویش بگذرانم.

من در خویش میگریم ... در خویش میغرم
و با سوگ چشم‌های مبهوت صدفها - صدفهای چشم‌ها کد مروارید
پر بیهای انسان خود را گم کردا ند -
و با سوگ درماندگی خویش بدهمه نعره‌ها پشت کردا م و بدهمه
ضر بدهای بیدار کننده سر خم نمودام

من صخره تاریکم ... ای زردشت سرزمین‌های نا مکشوف من!
چد میشد اگر در جامه ارغوانی متلاطم از فراز پرستشگاه خدایان
باطل ، چون مشعلی کاونده ، نفس زنان بر من فرود میآمدی
تا همه دامنهای بی‌عا بر را بدسوی دشت‌های روشن بر انگیزم

و غم «ایجاد» تازه را بر لامسه مبهوت زندگی بلغزانم.
و سرزمین‌های تازه را چون احساس‌های تازه از پشت افق‌ها
باورد حرکت - این دانش شگفت بی‌تفسیر - احضار کنم
و کویرها را تا مرز سبز دریاهای فرمان رویش دهم...

کاش فرود می‌آمدی...
تا این صخره تاریک بشکند و خنده‌های محبوس من، چون
کبوتران زرین صبحدم پرواز کنان بدشاندهای تو بنشینند...
کاش! ...

پند

صخره لم داده است و ران افکنده بر ران پای رود
– چون زنی زیر نگاه تشنۀ دزدانه مردی
چشم در خوابی دروغین بسته تا بنوازدش خورشید
هوش در وهمی فریبا بسته تا بفشاردش بر خویش ، خالک

خارش هر دانه شن را ،
رنگ می بازد تنش - چون چشمها ای از جنبش ماهی -

ساقدای سیراب و سبز
با هراس عاشقانه پنجه می ساید به پهلویش
می تراود در تنش تک قطره های شرم و شوق
سایداش در آب و سیرا بست
پیکرش اما نفس بگرفته از عطر و عطش

خارشی در اوست جاری ، شهوت آمیز
لعل در او نظفه می بندد
ریشد در او می دواند پنجه مر جان
می زند در او جوانه ساقه یاقوت
پرورش می یابد از هر قتلره خورشید
خر بده منقار پاران چشمها در او می گشايد

مرغ لذت می‌زند در چشمه‌اش پر پر
 در کنارش چاک چاک تاک قطره‌های آب
 - کد ز چشم سبز برگی میچکد در رود -
 از زبانش قصه میگوید ، دلش را میکند بی‌تاب :

« این سکون ترد خواب آمیز را
 تیغه الماسکون تیشدای ، ای کاش
 - آنچنانکه میودای شاداب زیر ذخیر دندان - می‌درید از هم
 وین رگدهای پی آسا را
 کاش تیغ ناخنی وحشی و تشنه می‌برید از هم

در گذرگاه هزاران چشم
 - لانه پنهانشان گرداب ناف هرین روسبی‌ها -
 در تپشگاه هزاران دل
 - گرمگاه لرزش جاویدشان در شعله‌خیز سیندهای مست -
 در گذرگاه هزاران لب

– حرفهاشان آیدهای روش انجیل
چاردساز دیو خوئی‌های انسان
حرفهاشان زمزم جوشنده قرآن
روشنی بخش هزاران جاده بی‌عابر تاریخ
حرفهاشان : .... لیک
پاسخ دلخواهشان در چشمۀ کودکش پستان شهوت مایه‌بیوه زنی بیمار

در گذرگاه نوازش‌ها
در گذرگاه ستایش‌ها
در ورشگاه نسیم آنهمه پندار
کاش تندیس و نوسی میشدم
تا برانگیزم هزار افسانه در یک وهم
تا برانگیزم هزار اندیشه در یک حرف
تا برلزانم هزاران غنچه لب را بتحسين
در اJac خاطر شاعر، ز خاکستر
تا برویانم گل داغ هزاران شعر رنگین

کاشکی تندیس سرداری شوم «غم» نام
 در سطبر سینداش در چین پیشانیش
 سایه اندوه بی جنبش
 در شکاف دیده اش در صخره لبه اش
 اشک و نعره ، خشم و تشویش
 تیغ پیرش سرد و صلح اندیش
 تا چو از فرمان آتش خسته گردد امپراتور
 تا چو از رحم دروغین اشکش از گونه شود خشک
 تا چو خالی گرددش از لعب تن فرسا رگ و پی
 مغفر از سر بفکند با خشم
 خشم شود بر شانه اندوهناک من
 بنگرد در دیده اندیشناک من
 کودک آسا اشک بفشا ند
 بر خدائی دروغین هر ثیه خواند»

صخره بی تاب است و ران افسرده بر ران
 رنگ می بازد پیاپی پیکرش

ساید می‌گیرد ز هر جنبش - چو آب چشممه ساکت ز ماهی

در کنارش لیک
گوش خوا بانده فتاده تیشدای
چشم بسته لب گشاده سینه ردنالک
نیشخندی می‌جهد از بوق دندانه باش
در کنار تیشه مرد تیشد کار
های های رو دش از سر برده هوش
لای لای آ بش از تن برده تاب
با شراب خستگی رفت و بخواب
سبز دشتان مرتع اندیشه هاش
جو بیاران با هیا هو در رگش جاری
با نی زدین سرو دش غلغله افکنده در سحر را
می‌دماند گرگهای هول
می‌پراند آهوان خاطراتش را :

« هه : چه‌افشاندم نفس‌هارا عبت
 - گرچه جوی هر نفس خشکید زیر پای من -
 در سکوت گور از ره ماندگان
 هرچه نیرو داشتم
 ریختم از جوی خشک بازوان در چاه سرد گور
 هرچه خونم بود در گونه
 در رگ زرد و فسرده مردگان جاری شد آخر
 هرچه مهرم بود در دل

در مصاف سنگها شد خشم
 هرچه خشم بود در مشت
 در نگاه بی فروغ مردگان شد مهر
 مهر اما هیچکس با من نورزید
 نفرت و نفرین ولی ، بسیار

در شبان سرد

زوژه شاخ درختان است و گرگ باد
سبزهها در ساحل آن دیشهای من نمی رویند
مرغکان بر آستانم دانه مهربی نمی جویند
دوستانم قصای بهرم نمی گویند

شب اگر گهواره‌ای آهنگ پر تاب تولد خواند
من ، شتاب آلد و بی اندوه
خوانده پایان هزار افسانه کوتاه و دراز
صبح ، گور تازه‌ای پرداختم

اینهمه نفرین چرا با من ؟
من کیم جز ناخدای آخرین بندر ؟
کشته بی ناخدای گور
گو برشان چه بدوزخ ، چه بدفر دوس
تا چه کالاشان درون گونی تن

هزد من اما چرا از زندگان
اینهمه دشنام !
چشم من اما چرا از جلوهها
اینهمه متروک !
نام من اما چرا در نامها
اینهمه مشئوم ؟

ناخدا برد آنهمه زورق بدساحل
ناخدا را نوبت است اینک که زورق لاشداش را بر کنار آرد
ناخدا را نوبت است اینک که مزد ناخدائیهایش بستاند
ناخدا را... «

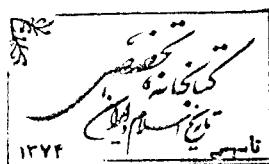
گورکن با رعشدای بر میجهد از خواب
تیشه میخندد بدسیخره
صیخره رنگ از گونه میبازد :
« کاش تندیس و نوسی ! »

تیشهه پاسخ می‌برد از لخت پستانهاش

گورکن می‌جوشندش اندیشهای مشئوم در بازو :
« گور خود را زینتی زین به کجا یابم
صخره‌ای صافت و مرمر فام
گور شاهان را سزد - دنیا نگین بی‌بهاشان
لیک من بر لوح این رنگین
عمر خود را می‌تراشم نام چرکین
این کتیبه را پندی میدهم زینت... »

صخره چون لخت پنیری نرم
زیر دندان بلند تیشهه می‌ترکد بدشادی :
« کاشکی‌تندیس مرغی می‌شدم ...
کاشکی تندیس ! ..
گور کن اما

میکند با دست افسوس از درخت پیر ذهن
 میوه پوسیده پند بزرگش را
 تیشه میرقصد به نعش صخره چون ماهی به چشم
 صخره در بیتابی خود هی سراید :
 « کاش تندیس زنی بیمار و عشق آمیز
 کاش ! ... »
 هی نویسد گورکن با خندهای مسلول پندش را :
 « گور دائم گرسنه است ، گورکن را نیز ! »

۵	آهنک دیگر
۱۰	خنجرها ، بوسه‌ها و پیمانها
۱۷	مرغ آتش
۲۸	دشت انتظار
۳۴	سیرت حسرت
۴۳	شکست
۴۵	کعبه‌ها
۴۸	انسان و جاده‌ها
۵۷	شهر تصویر
۶۲	قصه مرغ بیز
۶۷	خاکستر
۶۹	لب به شگفت
۷۶	سو گندچشم
۸۰	قائعه
۹۰	چراغ
۹۶	مناجات

۱۰۲	کرانه و من
۱۰۶	سندسگاه
۱۱۲	زنده پرداز
۱۱۷	دره های خالی
۱۲۳	در غبار خواب
۱۲۵	بر ساحل دیگر
۱۳۰	ای چراغ قصه های من
۱۳۶	احساس
۱۳۷	احساس
۱۳۸	رحیل
۱۴۵	جام من
۱۵۰	عهد
۱۵۳	درد شهر
۱۵۷	نعل بیگانه
۱۶۰	بیدار
۱۶۵	چشم من
۱۶۹	نفرین
۱۷۰	کوچه های شعر
۱۷۵	عشق و زردشت
۱۸۰	پند